

DECIZIE

29 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă,
Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de Echim Mihail, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria orașului Ungheni împotriva lui Echim Mihail privind anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 26 aprilie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel ca depusă tardiv,

C O N S T A T Ă :

La 26.05.2015, Primăria orașului Ungheni a înaintat o acțiune în instanța de judecată împotriva lui Echim Mihail privind anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 11.02.2016, acțiunea înaintată de Primăria orașului Ungheni a fost admisă integral.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe la 14 martie 2016, Echim Mihail a înaintat cerere de apel nemotivat, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de Primăria or. Ungheni să fie respinsă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2016, cererea apelantului privind repunerea în termen a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, și s-a dispus restituirea lui Echim Mihail cererea de apel ca fiind depusă tardiv.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a indicat prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, menționând că apelantul fără motive întemeiate, a declarat apel cu depășirea termenului legal de 30 de zile, iar careva temeiuri legale de repunere în termen a apelului nu au fost constatate.

Considerînd ilegală încheierea instanței de apel, la 26 mai 2016, Echim Mihail a înaintat recurs, prin care solicită repunerea în termen a recursului, admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Bălți din 26.04.2016, cu remiterea cauzei spre o nouă examinare în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a menționat că hotărârea primei instanțe a fost emisă în absența dumnealui, iar instanța de apel era obligată de a lua în considerație acest fapt, urmând a calcula termenul de contestare cu apel din momentul expedierii copiei dispozitivului.

La 23.06.2016, reprezentantul Primăriei orașului Ungheni, Gaviuc Vasile a prezentat referință prin care solicită respingerea recursului înaintat de către Echim

Mihail ca fiind neîntemeiat, cu menținerea încheierii curții de Apel Bălți din 26.04.2016.

În conformitate cu art.425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea instanței de apel contestată cu recurs a fost emisă la 26 aprilie 2016, materialele cauzei confirmă recepționarea acesteia la 16.05.2016, astfel Colegiul consideră recursul declarat la 26 mai 2016 în termen.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Pornind de la prevederile normei de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel apelantului Echim Mihail, or, aceasta nu a depus cererea de apel în termenul legal de atac, iar motivele de repunere în termen sunt neîntemeiate (f.d.58).

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Potrivit art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor de drept evocate, Colegiul conchide că recurentul nu a demonstrat prin înscrieri probatoare imposibilitatea depunerii cererii de apel în termen. Or, invocarea de către apelant - recurent în ședința instanței de apel că a depus cererea de apel cu o zi mai târziu din motiv că nu cunoștea că sâmbătă, data de 12.03.2016 este considerată zi lucrătoare, iar hotărârea primei instanțe a fost recepționată târziu din motivul schimbării locului de trai / gazdei, Colegiul o apreciază critic.

În acest sens, Colegiul reține că instanța de apel corect a apreciat începutul curgerii termenului de atac cu apel din ziua pronunțării dispozitivului, așa cum prevede art. 362 alin. (1) CPC.

Mai mult ca atât, necomunicarea hotărârii motivate nu întrerupe curgerea acestui termen, contrar afirmației recurentului.

Astfel, pornind de la prevederile normelor de drept evocate supra, Colegiul conchide că începerea curgerii termenului de declarare a apelului nu este legat de momentul aducerii la cunoștință a hotărârii redactate integral, ci exclusiv acesta începe să curgă de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

După cum atestă actele cauzei, hotărârea Judecătorei Ungheni a fost emisă la 11.02.2016.

Potrivit art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Pornind de la prevederile normei de drept menționate, Colegiul constată că începutul termenului de atac de 30 zile a fost data de 12.02.2016, iar ultima zi a acestui termen a fost data de 12.03.2016.

Cererea de apel a fost depusă la data de 14.03.2016 (f.d. 60), adică după expirarea termenului de 30 zile.

Studiind materialele cauzei Colegiul stabilește că în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, pârâtul/apelantul Echim Mihail a fost prezent în ședința de judecată din data de 22.11.2016, unde a fost citat pentru ședința de judecată din data de 11.02.2016 (f.d. 45) când a avut loc ședința de judecată în care a fost emisă hotărârea de soluționare a fondului cauzei (f.d. 55), ședința la care apelantul / recurentul nu s-a prezentat, dispozitivul hotărârii fiindu-i expediat la data de 11.02.2016, fapt confirmat de ultimul în cadrul ședinței în instanța de apel.

Totodată instanța de recurs reiterează că potrivit Hotărârii Guvernului Republicii Moldova, nr. 867 din 18.12.2015 cu privire la transferul unei zile de odihnă din anul 2016, publicată în Monitorul Oficial al RM, la data de 25.12.2015 cu nr. 347-360, art. nr. 972, Ziua de 12 martie s-a considerat zi lucrătoare, iar 7 martie - zi de odihnă. Ministerele, alte autorități administrative centrale, conducătorii întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor au asigurat, în ziua de 12 martie, activitatea eficientă a unităților subordonate.

Indică Colegiul, că datele din Monitorul Oficial al Republicii Moldova au un caracter public pe întreg teritoriul Republicii Moldova, astfel instanța de apel corect a stabilit că apelantul nu poate invoca necunoașterea actului normativ subordonat legii, care a fost publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Astfel, instanța de recurs susține concluzia Curții de Apel Bălți care a conchis că ultima zi de depunere a cererii de apel împotriva hotărârii Judecătorei Ungheni din 11.02.2016 a fost data de 12.03.2016 - ziua de sâmbătă, ci nu data de 14.03.2016 - ziua de luni, în acest sens restituind cererea de apel ca fiind depusă tardiv.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul

securității raporturilor juridice. În hotărîrea CEDO pronunțată în cauza *Ponomaryov vs Ucraina* (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rînd instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărîrii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele *Ceachir vs Moldova*, *Popov vs Moldova* și *Melnic vs Moldova*, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către parați a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamanților la un proces echitabil.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

Ținînd cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de Echim Mihail.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 26 aprilie 2016, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria orașului Ungheni împotriva lui Echim Mihail privind anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren .

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea